

JULES RENARD

Găinile

— Pot să parie, spuse doamna Lepic, că Morcoveață nu va să dea astăzi să închidă găinile.

Morcoveață

— Pește pe zilele de iarnă! — spuse doamna Lepic pe cel mai mare ton de voce.

— Eu nu sunt astăzi sănătos, spuse doamna Lepic.

— Dar tu, Ernestine! continuă fermă pe un glos mai puțin agresiv.

— Oh! Tocmai eu, mămă, și că înălțări să te întâlnești cu Felix și sora sa, Ernestine, abia culeză să rădice capul sănătosă răspundere.

Cînd acum, deosebit de interesată, ținând coacalele pe masă și frunțile aproape lipite,

— Doamne, că sunt de naivă! conchide doamna Lepic.

Corn de am uitat?! Morcoveață să închide părțile împreună și să nu se știe ce pe sub masă, răspunse cu tristețe doamna Lepic.

— Dar, mămă, și nici mi-e la fel de încă!

— Cum, aşa? Și încurajă doamna Lepic, un moment de fură. Mă faci să răd. Hai, grăbește-te, te rog!

— Îi stim și noi că e îndrăzneț ca o capră să devină Ernestine, iar Felix completă:

— El nu se teme de nimic!

Editura MondoRo
București, 2015

Respect pentru oameni și cărti

— Poate că ascuntemea, îcăzând dintr-o totul și mama sa.
— Nu, nu îi spuse odătă:
— Promisiunea noastră că să ne întâlnim în următoarele
— De la săptămâna următoare, să ne întâlnim în următoarele
— De săptămâna următoare, să ne întâlnim în următoarele
— Promisiunea noastră că să ne întâlnim în următoarele
— Tot și sădă de cel doi sănătățindu-se be securu. Anunță
— Iată că
— O să sădă, lînd leiosor deoseve mire, și își săpca de bătrânețe:
— Dacă nu te pot săpca, să te săpce săptămâna următoare,
— În săptămâna următoare, să te săpce săptămâna următoare,
— Pe bîc, căte săptămâna de săptămâna următoare, să săpundem coapătului
— Timotei! Morcoveneațiă!
— Că săcările iau săpca de săptămâna următoare,

— Sufiș-ți nasul, îi spune doamna Lepic mereu.
Morcoveneață își sălă rea în putere. Desigur că atunci
când e recit, doamna Lepic îl unge cu grăsimu. În ciuda
briestine și a lui Felix. Dar asta îl face bine.
— E mai deosebită un bine decât un râu. Se curăță creierul
cu creierul.

XXIX

— Păcate domnul Lepic nu mai înțelează cu șicanele în
adresa lui Morcoveneață, acesta se trezește într-o cîmpeană zicând:

Cuprins

Găinile	/ 5
Potârnichile	/ 7
Câinele	/ 8
Coșmarul	/ 10
Poți să comentezi?	/ 11
Oala de noapte	/ 12
Iepuri	/ 16
Târnăcopul	/ 17
Pușca	/ 18
Cârtița	/ 21
Lucerna	/ 22
Cana	/ 25
Miezul de pâine	/ 27
Trompetă	/ 28
Suvița de păr	/ 29
La scăldat	/ 31
Honorine	/ 34
Oala de pe semineu	/ 38
Ezitarea	/ 41
Agathe	/ 42
Programul	/ 44
Orbul	/ 47

Anul Nou	/ 49
Dus-întors....	/ 51
Stiloul	/ 52
Obrajii roșii	/ 55
Păduchii	/ 61

Respect pentru cameni și cărti

Scrisori alese / 67

Cotețul / 71

Pisica / 72

Oile / 74

Nașul / 76

Fântâna / 78

Prunele / 81

Mathilde / 83

Casa de bani / 85

Mormolocii / 88

Lovitura de teatru / 91

La vânătoare / 92

Musca / 95

Primul sitar / 96

Cârligul de undiță / 97

Bănuțul de argint / 100

Idei personale / 105

Furtuna frunzelor / 108

Revolta / 110

Cuvânt de încheiere / 112

Albumul lui Morcoveață / 117

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Renard, Jules

Morcoveață / Jules Renard ; trad.: Mihaela Răducanu. - București : MondoRo, 2015

ISBN 978-606-695-017-6
I. Răducanu, Mihaela (trad.)

821.133.1-93-31=135.1

Departament Ditzare
tel. 021-211.25.00
mail: cromenzi@gramar.ro

Redacție
tel. 021-210.40.13
mail: office@gramar.ro

www.gramar.ro

TIJARITIA
MondoRo
TEL: 0722.728.632

— Pot să pariez, spuse doamna Lepic, că Honorine a uitat și de data asta să închidă găinile...

Dacă te uiți pe fereastră, te convingi imediat că așa este. Deși s-a lăsat întunericul, se vede destul de clar că, acolo, în spatele curții, portița de la cotețul găinilor a rămas deschisă.

— Felix, ce zici, te duci tu să o închizi? îl îndeamnă doamna Lepic pe cel mai mare dintre cei trei copii ai săi.
— Eu nu sunt aici pentru a avea grija de pui, ripostă copilul, un băiat palid, lenș și fricos.

— Dar tu, Ernestine? continuă femeia pe un glas mai pitigăiat.
— Oh! Tocmai eu, mamă, știi cât îmi e de frică!
Felix și sora sa, Ernestine, abia cutează să ridice capul pentru a răspunde.

Citesc acum, deosebit de interesată, ținând coatele pe masă și frunțile aproape lipite.

— Doamne, cât sunt de naivă! conchide doamna Lepic. Cum de-am uitat?! Morcoveață va închide portița cotețului!

Așa era poreclit mezinul casei, deoarece avea părul roșu ca focul, iar fetișoara lui, plină de pistriu. Morcoveață, care meșterea nu se știe ce pe sub masă, răspunse cu timiditate:

— Dar, mamă, și mie mi-e la fel de frică!
— Cum așa? îl încurajă doamna Lepic, un voinic ca tine! Mă faci să râd. Hai, grăbește-te, te rog!
— Îl știm și noi că e îndrăzneț ca o capră, zise și Ernestine. Iar Felix completă:
— El nu se teme de nimeni și de nimic!

După atâtea complimentări, Morcoveață uită de sentimentul de frică ce îl stăpânise și își impuse să iasă afară pe întuneric, cu atât mai mult cu cât băiatul avea promisă o palmă de la mama lui, aşa... de încurajare:

— Cel puțin să-mi lumineze calea cineva, spuse el.

Doamna Lepic îl privi ridicând din umeri, iar Felix zâmbi cu dispreț. Numai Ernestine, mai miloasă din fire, luă o lumânare și își însoții fratele mai mic până la capătul corridorului.

— Te voi aștepta aici, zise ea.

Dar nici n-apucă să termine de vorbit că o rafală de vânt îi stinse lumânarea și fata fugi imediat, îngrozită, fără să mai privească înapoi.

Rămas singur, Morcoveață își încordă mușchii, dar parcă avea călcăiele lipite de pământ, de nu putea să facă o mișcare. Întunericul îi părea atât de însăpăimântător, că a crezut pentru câteva secunde că a orbit. Uneori, câte o pală rece de vânt îl învăluia, încetindu-i mișcările. Avea senzația că este atins de tot felul de lighioane, vulpi, poate chiar lupi... Poate că ar fi fost mai bine să se repeată cu capul înainte în întuneric și să închidă portița. Așa și făcu. Prinse, în sfârșit, pe bâjbâite cărligul ușitei. Dar zgomotul pașilor lui le agită pe înaripate, care începură să se foiască și să cotcodăcească speriate.

Morcoveață, mai speriat ca ele, țipă:

— Da' mai tăceți odată, că sunt eu, Morcoveață!

Băiatul închise repede ușa și fugi iute în casă, dând din mâini ca și cum ar fi avut aripi. Ajuns la căldură și lumină, deși gâfâia, era tare mândru de el și de ceea ce făcuse; era ca și cum lepădase niște haine ude și murdare de noroi și îmbrăcăse altele curate și lejere. Acum aștepta să fie felicitat de toată lumea pentru ce făcuse, dar avu parte de dezamăgire. Fratele său mai mare, Felix și soră-sa Ernestine, citeau liniștiți ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, iar mai presus decât ei, doamna Lepic îi zise cu o voce seacă:

— Morcoveață, de acum înainte, tu vei închide seara găinile!

Potârnichile

Ca de obicei, domnul Lepic își goli tolba vânătoarească pe masă. Avea acolo două potârnichi. Felix, cel mai mare dintre frați, le notă și pe acestea pe o tăblă ce stătea atârnată pe perete. Asta trebuia să facă de fiecare dată. Fiecare copil avea câte o răspundere. Ernestine, de exemplu, jumulea sau jupuia vânătul. În ceea ce-l privea pe Morcoveață, el trebuia să omoare vânătul. I se dăduse această sarcină deoarece se știa că era nemilos din fire.

Dar potârnichile se agitau foarte tare, făcând aproape imposibilă omorârea lor.

Atunci, doamna Lepic îi zise:

— Ce mai aștepți?

Morcoveață răsunse rugător:

— Mami, aş vrea mai degrabă să notez eu pe tăblă de azi înainte.

Dar femeia i-o tăie brusc:

— Tăblă e mult prea sus pentru tine.

Morcoveață spuse supărăt:

— Măcar lasă-mă să le jumulesc!

Atunci, doamna Lepic conchise:

— Acest lucru nu e o treabă pentru bărbați.

Așa că Morcoveață luă potârnichile și, urmând sfaturile și indicațiile membrilor familiei, se apucă de treabă. Ținea câte o pasare în fiecare mânu și le strângea cu putere gâtlejele.

Văzând asta, domnul Lepic nu se putu abține să nu comenteze:

— Ia te uită, dom-le, două deodată!!

Morcoveață răsunse nervos:

— Merge mai repede așa.

Doamna Lepic se simți datoare să răspundă:

— Nu mai face atât pe sensibilul, noi știm foarte bine că în interiorul tău, tu savurezi bucuria asta.

Păsările, în convulsii, încearcă să se apere, dând frenetic din aripi și risipind pene în jur. *Na, că nu vor să moară!* zise copilul plin de obidă. Dacă ar fi fost, Morcoveață și-ar fi sugerat mai lesne un prieten cu o singură mâna, decât o pasare lipsită de apărare. Dar ca să termine ce începuse, băgă amândouă potârnichile între genunchi și, roșu la față, plin de sudoare, ținând capul pe spate ca să nu vadă nimic, strânse cu toată puterea.

Păsările însă, se încăpătânau să trăiască.

Cuprins de furie, băiatul apucă păsările de picioare și le izbi puternic cu capetele de vârfurile ghetelor.

— Oh! Călăul! Călăul! plângău la unison Felix și Ernestine.

— Face aşa doar ca să vă necăjească pe voi, dar el e satisfăcut! Săracele păsări! N-aș vrea să încap în mâinile unui astfel de om, zise doamna Lepic.

Până și domnul Lepic, vânător încercat, părăsi încăperea, îngrețoșat de cele ce văzuse.

— Acum, ia-le! zise Morcoveață, aruncând potârnichile moarte pe masă.

Doamna Lepic le întoarse pe toate părțile. Din mici căpșoare se prelingea dârere de sânge:

— Era momentul să i le luăm din mâna. M-am cam săturat de situațiile astea.

— E adevărat, admise și Felix, Morcoveață nu a prea fost azi la înălțime, aşa ca altădată.

Câinele

Domnul Lepic își citește ziarul, iar Ernestine lecturează din carte sa, amândoi foarte aproape de lampa care dădea în cameră o lumină difuză, gălbuiie. Doamna Lepic tricotează cu îndemânare, Felix își încălzește picioarele la foc, iar Morcoveață, ghemuit pe podea, își deapăna amintirile. Dintr-o dată,

Pyramus, câinele familiei, care dormea linistit sub rogojină, începu să mărâie:

— Sst! zise domnul Lepic.

Dar Pyramus mărâi mai tare.

— Ce câine idiot! spuse și doamna Lepic.

Dar Pyramus în loc să se conformeze îndemnurilor stăpânilor, începu să latre frenetic, uimindu-i pe toți. Doamna Lepic își duce mâna la inimă, în timp ce soțul ei scrâșnește din dinti. Până și Felix începe să înjure, creându-se astfel un tămbălău de toată frumusetea.

— Nu vrei să taci, javră ce ești?! Taci, nenorocitule!

Pyramus însă, parcă turbase. Așa că doamna Lepic îi dete o palmă zdravănă, iar domnul Lepic îl lovi cu ziarul peste o labă. Dar cățelul, așezat pe burtă, cu botul între labe, încercând să se ferească de alte lovitură, lătra atât de tare, că ziceai că e bătut de toată lumea.

Până la urmă, toți ai casei se enervează la culme, repezindu-se la bietul animal care, și el la rândul lui, speriat, lătra în continuare de mama focului.

Ferestrele scârțâiau, burlanul sobei parcă se clătină și el, iar Ernestine începu și ea să țipe.

Morcoveață înțelese imediat că singura persoană care să rezolve isteria din casă nu putea fi decât el, aşa că ieși să vadă ce ar fi putut să declanșeze avalanșa din familia lui. Nu putea fi decât vreun trecător întârziat care traversa calea ferată pentru a ajunge în stradă sau, poate, vreun hoț care a escaladat gardul și a intrat în grădină.

Dar corridorul lung și întunecos îi taie elanul lui Morcoveață care, ajuns lângă ușa de la intrare, trage doar zăvorul fără a o deschide. Îi era frică.

Altădată n-avea treabă. Ieșea din casă, fluiera, cânta, bătea din picioare, doar-doar reușea să sperie inamicul nevăzut.

De data astă însă, trișă.